

Vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR)

Opatření pro roky 2011 a 2012 ke Strategii vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky (2008 - 2015)

Obsah

1) Úvod	3
2) Východiska vzdělání pro udržitelný rozvoj z vybraných strategických dokumentů.....	4
3) Návrh cílů a opatření pro roky 2011 a 2012	5
4) Použité zkratky.....	21

Přílohy:

- č. 1 - Zpracovatelé
- č. 2 - Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj

1) Úvod

Vzdělávání je tradiční oblastí péče o rozvoj lidské individuality s cílem posilování soudržnosti a demokratických principů společnosti, posilování principů partnerství a solidarity, zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky a prosperity společnosti, ale i zvyšování zaměstnatelnosti, vytváření příznivého vztahu k přírodě a životnímu prostředí či zprostředkování historického odkazu aj.

Současný model vzdělávání a vzdělávacího systému se odvolává na znalostní společnost, na zvýšení konkurenceschopnosti z ekonomického hlediska, ale i na předávání tradičních hodnot západní civilizace a ukotvení ve společenství Evropské unie.

V teoretické rovině je vzdělávání v současné době silně oborově orientované a využívá poznání, které se však velmi rychle mění. Do jisté míry postrádá vizi budoucnosti, a to takovou, která zohledňuje etické předpoklady (vyváženost naplňování potřeb člověka a jeho odpovědnosti za zachování podobných podmínek i pro další generace) a současný stav vědeckého poznání.

Materiál „Vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR)“ vychází z konceptu „vzdělávání pro udržitelný rozvoj“, který rozšiřuje aktuální pojetí vzdělávání právě o přístup orientovaný na budoucnost. V tomto svém zaměření vychází z propojení sociálních, ekonomických a environmentálních aspektů rozvoje (zde využívá celospolečenský dialog), klade důraz na propojení oborů, směřuje k celostnímu rozvoji lidského jedince (rozvoj znalostí, dovedností, postojů, hodnot) a akcentuje moderní metody a formy vzdělávání (projektová výuka, kritické učení aj.).

Materiál přispívá k rozvoji kvality ve vzdělávání a podporuje implementaci kurikulární reformy. Vyvažuje význam pojmů užívaných běžně ve strategických úvahách o rozvoji vzdělávací soustavy z hlediska všech tří dimenzí udržitelnosti: např. adaptabilita (nejen ekonomická, ale i sociální a environmentální), vzdělání pro konkurenceschopnost (vzdělání tohoto typu podporuje utváření odpovědného a důvěryhodného prostředí pro ekonomické aktivity, založeného na respektování norem, závazků a etických kodexů) aj. Pomáhá systémovým změnám ve vzdělávací soustavě, které ji přibližují světovým standardům.

2) Východiska vzdělání pro udržitelný rozvoj z vybraných strategických dokumentů

Cílem materiálu „Vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR)“ je konkretizovat cíle a prostředky k naplnění Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky (2008-2015) (SVUR), která byla schválena usnesením vlády ze dne 9. července 2008 č. 851. a která představuje faktickou implementaci Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj Evropské hospodářské komise OSN na národní úrovni (přijata na zasedání na nejvyšší úrovni ve Vilnius ve dnech 17. – 18. března 2005). Materiál navazuje na Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR (SRUR), který byl schválen usnesením vlády ze dne 11. ledna 2010 č. 37 a Akční plán Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR na léta 2010 a 2012 s výhledem do roku 2015, který byl schválen usnesením vlády ze dne 19. října 2009 č. 1302.

Podpora oblasti vzdělávání pro udržitelný rozvoj byla zakotvena i na úrovni Evropské unie prostřednictvím přijetí závěrů Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport ze dne 19. listopadu 2010 (dok č. 14947/10).

Klíčová témata

V návaznosti na SVUR byla zvolena následující klíčová témata pro řešení v období 2011 a 2012, přičemž se předpokládá, že v navazujících obdobích dojde k výběru dalších klíčových témat:

Rozvoj občanské participace a dobrovolnictví

Vztah k místu

Udržitelná spotřeba a výroba

Snižování sociálního napětí

Průřezová opatření k realizaci VUR

Rozvoj občanské participace a dobrovolnictví představuje *motivaci veřejnosti k zapojování se do diskuse o veřejném prostoru*. Předpokladem je rozvinutí takových výchovně vzdělávacích strategií, které vybaví cílové skupiny potřebnými *akčními kompetencemi* jako je relevantní znalost, motivace a odhodlání k řešení, schopnost formulovat vize budoucího vývoje a zkušenosti, kooperativní a výzkumné dovednosti či schopnost kritického myšlení, komunikace a vyjednávání.

Vztah k místu koresponduje s celkovým trendem *soustředit se ve výchově ve větší míře na lokální problematiku*, prostřednictvím které mohou žáci i široká veřejnost lépe porozumět problematice socioekonomických a environmentálních vazeb, dopadů a vlivů.

Druhou oblastí, která je v rámci tématu Vztah k místu zastoupena, je *interpretace přírodního a kulturního dědictví* (jako nástroje pro pochopení historických, kulturních a dalších souvislostí), která se zaměřuje na mnohostranné interpretování konkrétní lokality

Pro formování vztahu k místu hraje důležitou roli bezprostřední kontakt a praktické zkušenosti s přírodou.

Snižování sociálního napětí představuje významné téma nejen kvůli místním problémům se sociálně znevýhodněnými skupinami obyvatel, ale i kvůli přetrvávající ekonomické krizi ve světě. Sociální napětí se v ČR projevuje silněji zejména v lokalitách, kde jsou koncentrovány větší počty obyvatel sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením.

Materiál předpokládá, že v rámci tématu bude podpořeno vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti metodiky napomáhající ke snižování sociálního napětí ve společnosti.

Udržitelná spotřeba a výroba (USV) je téma, které se zabývá vlivy spotřeby obyvatel ČR na ekonomickou, sociální a environmentální oblast.

V rámci materiálu by měl být kladen důraz na spotřebitelskou výchovu a osvětu. Důležité je i zapracování problematiky udržitelné výroby do výuky středních škol a dalších subjektů.

Materiál předpokládá, že v důsledku realizovaných efektivních programů mimo jiné *vzroste poptávka po šetrnějších výrobcích a službách, a tím i zájem podniků o certifikaci ekologicky šetrné výroby* (EMAS, atd...), *výrobků a služeb* (označování), což bude mít příznivé dopady nejenom na životní prostředí, ale i na rozvoj příslušných odvětví.

Průřezová opatření k realizaci VUR propojují ostatní zvolená témata a týkají se celkového systému vzdělávání. V jeho rámci by mělo dojít k systémovému zkvalitnění implementace moderních metodických nástrojů a forem v českém pedagogickém prostředí, počínaje podporou výzkumu, přes podporu vzdělavatelů a revizi kurikulů.

3) Návrh cílů a opatření

Návrh aktivit je strukturován podle zvolených klíčových témat. Každé téma je zde chápáno jako specifický program.

Aktivitami jsou míněna konkrétní opatření, která by měla být přijata subjekty spolupracujícími na realizaci programu (MŠMT a její OPŘO, MŽP, MMR, MZe i dalšími resorty).

Rozvoj občanské participace a dobrovolnictví

1. Cíl: Veřejnost se zapojuje do rozhodování o svém regionu.			
Aktivita	Indikátory	Gesce	Způsob finančního zabezpečení
1. Podporovat a motivovat obce k vytváření fungujícího systému místních Agend 21 a ke spolupráci škol, veřejnosti a podnikové sféry při zapojování do MA21.	Do r. 2012 se stabilizuje počet obcí registrovaných v databázi MA21 a registrovaní zvýší kvalitu MA21 postupem do vyšších kategorií Kritérií MA21.	MŽP	Revolvingový fond MŽP.
2. Podporovat existující výchovně vzdělávací a osvětové programy zapojující žáky, studenty a veřejnost do analýzy a řešení problémů udržitelného rozvoje, vyhodnocovat jejich úspěšnost a podporovat informovanost o nich.	Do r. 2012 budou formou článků v odborných časopisech, studií či metodických materiálů publikovány nejméně tři původní české vzdělávací programy či případové studie vytvořené vzdělávacími organizacemi či školami, zaměřené na analýzu a řešení regionálních problémů. Pro každý z programů bude provedeno vyhodnocení úspěšnosti pomocí standardních evaluačních metod.	MŠMT	V rámci stávajících kapacit Projekty OP VK/ Prioritní osa 1/ oblast podpory 1.2, 1.3 Hrazeno z prostředků ESF – podle rozsahu schválených projektů
3. Podporovat aktivity rozvíjející dobrovolnictví v ČR v rámci Evropského roku dobrovolnictví.	V roce 2011 bude podpořeno nejméně 20 projektů zaměřených na podporu dobrovolnictví a v této souvislosti budou na metodických portálech MŠMT zveřejňovány příklady dobré praxe.	MŠMT Spolupráce MŽP	Mimořádný dotační program MŠMT „Evropský rok dobrovolnictví“ vyhlášený v rámci Programů státní podpory práce s dětmi a mládeží pro nestátní a neziskové organizace.

2. Cíl: Vysoké školy zapojují studenty do řešení vybraných problémů udržitelného rozvoje a VUR v regionu.			
Aktivita	Indikátory	Gesce	Způsob finančního zabezpečení
1. Doporučit vysokým školám (v rámci kompetencí daných zákonem o VŠ ¹) osvojit si metodiku vzdělávání zaměřeného na analýzu a řešení problémů udržitelného rozvoje a zařadit ji do přípravy budoucích pedagogických pracovníků.	V r. 2011 bude zveřejněno na webových stránkách MŠMT doporučení děkanům fakult VŠ připravujících pedagogické pracovníky zařadit do přípravy studentů učitelských a ostatních pedagogických oborů metodiku pro zapojování žáků základních a středních škol do analýzy a řešení problémů udržitelného rozvoje. Do r. 2012 bude MŽP publikována alespoň jedna metodická publikace (česká či překladová) shrnující některé z uvedených metodik.	MŠMT	V rámci stávajících kapacit.
		Spolupráce: MŽP (metodika) VŠ	V rámci stávajících kapacit.

¹ zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Vztah k místu

1. Cíl: Cílové skupiny se učí podle nových a kvalitních metodik pro formování vztahu k místu, k okolnímu prostředí a pro environmentální interpretaci.			
Aktivita	Indikátory	Gesce	Způsob finančního zabezpečení
1. Podporovat zpřístupnění ověřených domácích i zahraničních metodik zaměřených na formování vztahu k místu a interpretaci přírodního a kulturního dědictví a jejich přizpůsobení podmínkám systému vzdělávání ČR.	Do r. 2012 budou publikovány alespoň dvě publikace (české či překladové) shrnující některé z uvedených metodik.	MŽP	V rámci stávajících kapacit.
2. Podporovat vznik a rozvoj již existujících vzdělávacích programů v oblasti formálního i neformálního vzdělávání a výchovy zaměřených na formování vztahu k místu, k okolnímu prostředí a na interpretaci přírodního a kulturního dědictví a podporovat informovanost o nich.	Do r. 2012 budou formou článků v odborných časopisech, studií či metodických materiálů publikovány nejméně čtyři původní české programy vytvořené organizacemi v oblasti formálního i neformálního vzdělávání a výchovy, zaměřené na vztah k místu či interpretaci přírodního a kulturního dědictví. Každý z programů bude mít vyhodnocenu svoji úspěšnost pomocí standardních evaluačních metod.	MŽP	Program podpory Národní sítě EVVO veřejnou zakázkou.
		Spolupráce MŠMT, Krajská samospráva	V rámci stávajících kapacit Projekty OP VK/ Osa 1/ oblast podpory 1.1 Hrazeno z prostředků ESF – podle rozsahu schváleného projektu

Aktivity	Indikátory	Gesce	Způsob finančního zabezpečení
3. Doporučit vysokým školám/ fakultám připravujícím pedagogické pracovníky (v rámci kompetencí daných zákonem o VŠ) osvojit si metodiku pro formování vztahu k místu, k okolnímu prostředí a pro interpretaci přírodního a kulturního dědictví (viz pozn. 8) a zařadit ji do přípravy studentů učitelských a ostatních pedagogických oborů.	V r. 2011 bude zveřejněno na webových stránkách MŠMT doporučení děkanům fakult VŠ, připravujících pedagogické pracovníky, doporučení k zařazení metodik pro formování vztahu k místu, k okolnímu prostředí a pro interpretaci přírodního a kulturního dědictví do přípravy studentů učitelských a ostatních pedagogických oborů.	MŠMT	V rámci stávajících kapacit.
		Spolupráce: MŽP (metodiky) VŠ	
4. Podporovat rozvoj vzdělávacích institucí a jejich vzdělávacích programů zaměřených na vzdělávání v intenzivním kontaktu s okolním prostředím a přírodou.	Do r. 2012 bude existovat pilotně ověřený model provozu tzv. lesní mateřské školy	MŽP Spolupráce: MŠMT	V rámci stávajících kapacit
5. Podporovat výzkum využívání podnětného prostředí ve VUR (evaluace účinnosti – srovnávací studie).	Do r. 2012 budou k dispozici výsledky výzkumných projektů ověřujících význam kontaktu s přírodou a okolním prostředím.	MŽP	V rámci stávajících kapacit.
		Spolupráce: MŠMT, krajská samospráva	V rámci stávajících kapacit
6. Podporovat vzdělávání pracovníků státní správy a samosprávy v oblasti	Do r. 2012 bude existovat vzdělávací program v oblasti regionálního rozvoje,	MMR	OP Technická pomoc.

		Spolupráce: MŽP	V rámci stávajících kapacit.
7. Podporovat začlenění základních principů územního plánování a urbanismu do středního odborného vzdělávání, dle možností i základního vzdělávání.	Ve spolupráci se školami a sociálními partnery navrhnout možnost zpracování vzdělávacího modulu pro podporu začlenění základních principů územního plánování a urbanismu do kurikulí.	MŠMT	V rámci stávajících kapacit
		Spolupráce: MMR	
8. Podporovat zveřejňování příkladů dobré praxe vzdělávacích programů pro základní, střední odborné a vzdělání zaměřených na problematiku územního plánování a urbanismu.	Do r. 2012 budou uveřejněny výsledky na portálu VUR a popř. na dalších metodických portálech MŠMT.	MŽP	V rámci stávajících kapacit.
		Spolupráce: MMR, MŠMT	V rámci stávajících kapacit.

2. Cíl: Školy ve spolupráci s dalšími subjekty podporují provázanost světa vzdělávání a světa práce v oblasti počátečního i dalšího vzdělávání v regionu			
Aktivita	Indikátory	Gesce	Způsob finančního zabezpečení
1. Podporovat v komunitách a regionech vznik a činnost komunitních center při vybraných školách a jiných vzdělávacích institucích (viz. „Standard kvality komunitní (otevřené) školy“. ²).	Do r. 2012 bude existovat přehled podpořených příkladů dobré praxe zapojení vzdělávacích institucí do rozvoje komunity.	MŠMT Spolupráce: MŽP, MMR	V rámci stávajících kapacit Projekty OP VK/ Osa 1/ oblast podpory 1.1 (zejména Globální granty krajů) Hrazeno z prostředků ESF – podle rozsahu schváleného projektu
2. Podporovat transformaci vybraných vzdělávacích institucí v centra celoživotního učení a rozvoj těchto center.	Do r. 2012 bude v každém kraji (kromě hl. města Prahy) vytvořena síť center celoživotního učení, která budou podporovat vzdělávání pro budoucnost.	MŠMT	Projekty OP VK/ Osa 3/ oblast podpory 3.2 (UNIV) Hrazeno z prostředků ESF – podle rozsahu schváleného projektu
3. Podporovat zapojení destinací cestovního ruchu v ČR do prestižní soutěže Evropské komise (EDEN). Soutěž sleduje rozvoj udržitelného cestovního ruchu ve všech 3 pilířích UR.	Do r. 2012 bude vytvořena a prezentována metodika udržitelného rozvoje cestovního ruchu v regionech na podporu rozvoje cestovního ruchu v souladu s Konceptí státní politiky cestovního ruchu v ČR.	MMR	V rámci stávajících kapacit.
		Spolupráce: CzechTourism	

² Nástroj na získávání a vyhodnocování informací o komunitní dimenzi školy, celkem 9 standardů kvality komunitní školy: Vedení, Partnerství, Sociální inkluze, Služby, Dobrovolnictví, Celoživotní učení, Zapojení rodičů, Kultura školy, Rozvoj komunity; více na: <http://www.msmt.cz/pro-novinare/1-brezen-je-mezinarodni-den-komunitnich-skol?highlightWords=komunitn%C3%AD>

Snižování sociálního napětí

1. Cíl: Školy a ostatní typy organizací efektivně působí v oblasti snižování sociálního napětí ve společnosti.			
Aktivita	Indikátory	Gesce	Způsob finančního zabezpečení
1. Doporučit vysokým školám/fakultám (<i>ad pozn. 5</i>) zařadit problematiku řešení sociálních aspektů výchovy a vzdělávání do studijních plánů přípravy posluchačů učitelských oborů.	V r. 2011 bude zveřejněno na webových stránkách MŠMT doporučení děkanům fakult VŠ připravujících pedagogické pracovníky zařazení problematiky řešení sociálních aspektů výchovy a vzdělávání do studijních plánů přípravy posluchačů učitelských oborů.	MŠMT	V rámci stávajících kapacit.
		Spolupráce: VŠ	V rámci stávajících kapacit.
2. Podporovat programy VUR ve vztahu k primární prevenci sociálního napětí ve školách i v celé společnosti.	Bude vytvořen přehled stavu nabídky vzdělávacích kurzů řešících tuto problematiku. Bude podpořeno zkvalitnění a zvýšení nabídky oproti současnému stavu.	MŠMT Spolupráce s ostatními resorty	V rámci stávajících kapacit Projekty OP VK/ Osa 1/ oblast podpory 1.2, 1.3 Hrazeno z prostředků ESF – podle rozsahu schváleného projektu
3. Podporovat posilování kompetencí pedagogických pracovníků, které přispívají ke snižování sociálního napětí ve společnosti, ve vztahu ke vzdělávání dětí a žáků s potřebou podpůrných opatření a k práci s rizikovou mládeží, při vytváření podmínek pro inkluzivní vzdělávání.	Do r. 2012 bude existovat dostupná nabídka metodik/vzdělávacích kurzů pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a s rizikovou mládeží.	MŠMT	V rámci stávajících kapacit Projekty OP VK/ Osa 1/ oblast podpory 1.2, 1.3 Hrazeno z prostředků ESF – podle rozsahu schváleného projektu

Udržitelná spotřeba a výroba

1. Cíl: Žáci SOŠ, studenti VOŠ a VŠ, pedagogičtí pracovníci a účastníci dalších typů vzdělávacích aktivit se vzdělávají v šetrných technologiích.			
Aktivity	Indikátory	Gesce	Způsob finančního zabezpečení
1. Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti šetrných technologií, spotřeby energií, energetické účinnosti, dobrovolných environmentálních aktivit firem, sociální odpovědnosti firem a udržitelných forem produkce služeb a výrobků (zejména potravin) zajišťovaných specialisty z praxe.	Do r. 2012 realizovat kurzy DVPP zaměřených na šetrné technologie, dobrovolné environmentální aktivity, sociální odpovědnost firem a udržitelné formy produkce služeb a výrobků (zejména potravin aj.).	MŽP	Národní program SFŽP na podporu EVVO. Dotační program MŽP na podporu NNO. Operační program životní prostředí (projekty Technická asistence).
		Spolupráce: MZe a MŠMT	V rámci stávajících kapacit. Projekty OP VK/ Osa 1/oblast podpory 1.3 Hrazeno z prostředků ESF – podle rozsahu schváleného projektu

2. Cíl: Cílové skupiny se učí jednání a chování v souladu s principy udržitelné spotřeby a výroby			
Aktivity	Indikátory	Gesce	Způsob finančního zabezpečení
1. Podporovat zpřístupnění ověřených zahraničních metodik a programů pro ZŠ a SŠ v oblasti udržitelné spotřeby a výroby, jejich přizpůsobení podmínkám systému vzdělávání ČR, jejich další rozvoj a vyhodnocení jejich úspěšnosti.	Do r. 2012 bude vytvořen přehled vzorových metodik a programů a publikována česky psaná kompletní metodika alespoň jednoho takového programu. Do programu bude zapojeno nejméně 200 škol. V užití metodiky bude proškolen nejméně 200 pedagogických pracovníků. Bude provedeno vyhodnocení úspěšnosti programu pomocí standardních evaluačních metod	MŽP	V rámci stávajících kapacit. Národní program SFŽP na podporu EVVO.
		Spolupráce: MZe, MD, MŠMT	V rámci stávajících kapacit rezortů.
2. Podporovat vznik nových a rozvoj a evaluaci již existujících výchovně vzdělávacích programů a metodických materiálů a pomůcek pro širokou veřejnost v oblasti udržitelné spotřeby a výroby.	Do r. 2012 budou formou článků v odborných časopisech, studií či metodických materiálů publikovány nejméně čtyři české programy zaměřené na oblast udržitelné spotřeby a výroby (např. udržitelné produkce a spotřeby potravin, spotřeby a úspor energií, udržitelné dopravy apod.). Bude provedeno vyhodnocení úspěšnosti každého z programů pomocí standardních evaluačních metod a bude zveřejněn na portálu www.vur.cz.	MŽP	V rámci stávajících kapacit.
		Spolupráce: MŠMT, MZe, MPO, MD, krajská samospráva	V rámci stávajících kapacit. Projekty OP VK/ Osa 1/ oblast podpory 1.1 Hrazeno z prostředků ESF – podle rozsahu schváleného projektu

Aktivity	Indikátory	Gesce	Způsob finančního zabezpečení
3. Podporovat realizaci českých výzkumů mapujících bariéry a možnosti podpory a propagace udržitelné spotřeby.	V roce 2011 budou zpracovány zadávací podklady a vyhlášeno výběrové řízení na podporu výzkumu na reprezentativním vzorku české populace. Výsledky výzkumu budou zpřístupněny vzdělavatelům.	MŽP	Program veřejných zakázek ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích pro potřeby státní správy „BETA“. Jednotlivé výzkumné projekty programu budou hrazeny ve výši 100% uznaných nákladů projektu z veřejných prostředků Technologické agentury ČR
4. Podporovat evaluaci účinnosti osvětových kampaní zaměřených na udržitelnou spotřebu veřejnosti a analyzovat vhodné efektivní formy propagace a osvěty.	Do roku 2012 budou evaluovány min. 2 osvětové kampaně zaměřené na udržitelnou spotřebu veřejnosti. Výsledky evaluací budou zveřejněny. Při podpoře projektů zaměřených na kampaně budou zadavatelé požadovat vyhodnocení efektivity a dopadu jako součást výstupů projektu.	MŽP	Revolvingový fond MŽP.
		Spolupráce: MZe	

Průřezová opatření k realizaci VUR

1. Cíl: Jsou inovována kurikula a strategie celoživotního učení z hlediska VUR a vysoké školy zařazují témata udržitelného rozvoje do výuky			
Aktivita	Indikátory	Gesce	Způsob finančního zabezpečení
1. Podporovat příklady dobré praxe praktické implementace VUR .	V r. 2011 bude existovat na portálu VUR a portálu MŠMT databáze příkladů dobré praxe zpracování VUR v ŠVP.	MŽP	V rámci stávajících kapacit.
		Spolupráce:MŠMT	V rámci stávajících kapacit.
2. Doporučit vysokým školám (ad pozn. 5) zařadit interdisciplinární kurzy ke zvoleným klíčovým tématům (viz výše) do studijních plánů.	V r. 2011 bude zveřejněno na webových stránkách MŠMT doporučení děkanům fakult VŠ připravujících pedagogické pracovníky zařadit interdisciplinární kurzy ke zvoleným klíčovým tématům.	MŠMT	V rámci stávajících kapacit.
		Spolupráce: VŠ	
3. Zmapovat potřeby problematiky VUR v jednotlivých oborech vzdělání a připravit podklady pro zpracování do kurikulí.	Do r. 2012 budou připraveny návrhy na úpravy kurikulí.	MŠMT Spolupráce MŽP	V rámci stávajících kapacit
4. Problematika VUR je zpracována do Dlouhodobého záměru rozvoje vzdělávací soustavy ČR	Do r. 2012 budou rozšířeny návrhy na začlenění VUR do Dlouhodobého záměru rozvoje vzdělávací soustavy ČR.	MŠMT Spolupráce MŽP	V rámci stávajících kapacit

2. Cíl: Mezioborový a meziresortní dialog			
Aktivita	Indikátory	Gesce	Způsob finančního zabezpečení
1. V rámci aktuálních potřeb pokračovat v činnosti meziresortní pracovní skupiny VUR.	Do r. 2012 bude meziresortní pracovní skupina VUR dle aktuálních potřeb oboustranně komunikovat s odborníky zabývajícími se VUR.	RVUR	V rámci stávajících kapacit.
3. Průběžně vyhodnocovat implementaci VUR v České republice a reportovat vůči Sekretariátu Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj Evropské hospodářské komise OSN.	Každoročně se zpracuje rámcová reportingová zpráva a kontaktní osoba za ČR (zástupce MŽP) se zúčastní jednání Steering Committee ke Strategii VUR EHK OSN.	MŽP Spolupráce: MŠMT	V rámci stávajících kapacit.

3. Cíl: Vzdělavatelé jsou ve VUR systémově vzdělávání a metodicky podporováni			
<i>Aktivita</i>	<i>Indikátory</i>	<i>Gesce</i>	Způsob a výše finančního zabezpečení (mil. Kč)
1 Podporovat vzdělávací aktivity v oblasti VUR pro vzdělavatele – zejména tvorbu komplexních vzdělávacích programů, včetně akreditace v rámci DVPP a inovací standardů DVPP.	Do r. 2012 jsou vytvořeny podmínky pro akreditaci vzdělávacích programů pro vzdělavatele a jsou inovovány standardy DVPP.	MŠMT Spolupráce: VŠ	V rámci stávajících kapacit Projekty OP VK/ Osa 1/ oblast podpory 1.2, 1.3, 2.2 Hrazeno z prostředků ESF – podle rozsahu schváleného projektu
2. Podporovat vytvoření sítě odborných metodických konzultantů v oblasti VUR.	Do roku 2012 vzdělávací střediska a vzdělavatelé budou podporováni ve spolupráci s odbornými metodickými konzultanty pro oblast VUR.	MŠMT Spolupráce: MŽP	V rámci stávajících kapacit Projekty OP VK/ Osa 1/oblast podpory 1.2, 1.3

4. Cíl: Úřady veřejné správy vzdělávají v klíčových tématech pro VUR			
Aktivity	Indikátory	Gesce	Způsob finančního zabezpečení
1. Koordinovat vstupní vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech k udržitelnému rozvoji.	Do konce roku 2012 budou témata VUR součástí vstupního vzdělávání vybraných profesních skupin zaměstnanců veřejné správy. Skupiny určí správní úřad.	MV	V rámci stávajících kapacit
		Spolupráce: MŽP, odpovědné ústřední správní úřady s působností na příslušném úseku státní správy a ostatní ústřední správní úřady.	V rámci stávajících kapacit.
2. Podporovat vzdělávání úředníků územních samosprávných celků k udržitelnému rozvoji, a s využitím akreditovaných vzdělávacích programů	Do roku 2012 budou existovat akreditované vzdělávací programy s tématy VUR, které budou v souladu se systémem vzdělávání úředníků územních samosprávných celků.	MV	V rámci stávajících kapacit

		Spolupráce: hejtmani, primátor hl. m. Prahy, primátoři, starostové měst a obcí, MŽP, odpovědné ústřední správní úřady s působností na příslušném úseku státní správy a ostatní ústřední správní úřady	ÚSC z vlastních finančních zdrojů. Prostředky rozpočtových kapitol uvedených ústředních orgánů státní správy.
3. Vytvořit aktualizovaný e-learningový kurz environmentálního minima se zpracovanou samostatnou kapitolou k udržitelnému rozvoji dostupný pro vzdělávání ve správních úřadech a úřadech územních samosprávních celků	Do roku 2012 vybrané profesní skupiny nově příchozích zaměstnanců veřejné správy absolvují kurz ukončený testem a vydáním závěrečného osvědčení. ³	MŽP	OP VK

³ Zaměstnanci ve správních úřadech a úředníci ÚSC, kteří již mají vykonaný e-learningový kurz environmentálního minima a mají vydáno na jeho ukončení osvědčení, vykonají pouze samostatnou kapitolu k udrž. rozvoji úspěšně ukončenou testem a vydáním závěrečného osvědčení.

4. Použité zkratky

ČR	= Česká republika
EHK OSN	= Evropská hospodářská komise OSN
EVVO	= environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
MA 21	= místní Agenda 21
MHMP	= Magistrát hlavního města Prahy
MK	= Ministerstvo kultury
MMR	= Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	= Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	= Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZe	= Ministerstvo zemědělství
MŽP	= Ministerstvo životního prostředí
NIDV	= Národní institut dalšího vzdělávání
NÚOV	= Národní ústav odborného vzdělávání
OP VK	= Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost
OPŘO	= Ostatní přímo řízené organizace (MŠMT)
PP	= pedagogičtí pracovníci
PS RVUR	= Pracovní skupina Rady vlády pro udržitelný rozvoj
RVP	= rámcový vzdělávací program
SOŠ	= střední odborné školy
SRUR	= strategický rámec udržitelného rozvoje
SVUR	= Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj
ŠVP	= školní vzdělávací program
UR	= udržitelný rozvoj
ÚSC	= Územní samosprávné celky
USV	= udržitelná spotřeba a výroba
VOŠ	= vyšší odborné školy
VŠ	= vysoké školy
VÚP	= Výzkumný ústav pedagogický
VUR	= Vzdělávání pro udržitelný rozvoj
ZŠ, SŠ	= základní školy, střední školy
ŽP	= životní prostředí

Příloha č. 1

Podklady zpracovali: Jan Činčera (Technická univerzita v Liberci), Jana Čermáková (MŠMT), Jiří Kulich (SEVER), Ondřej Nádvorník (Člověk v tísni), Milada Švecová (Univerzita Karlova v Praze, Klub ekologické výchovy, o.s.), Zorka Husová (NÚOV), Marie Kordulová (NIDV), Jana Motyková (NÚOV), Zuzana Dvořáková (NÚOV), Alena Marková (MŽP), Jan Krajhanzl (Univerzita Karlova v Praze),

Podklady recenzovali: Petr Daniš (Sdružení TEREZA), Danuše Kvasničková (Klub ekologické výchovy, o.s.), Jana Dlouhá (Univerzita Karlova v Praze), Jana Harmanová (Moravskoslezský kraj), Marcela Křížová (MŽP), Kateřina Jančaříková (Univerzita Karlova v Praze), Miroslav Novák (MŽP), Tereza Vošahlíková (Výzkumný ústav pedagogický), Aleš Máchal (Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně), Karel Tomek (VÚP Praha), Petr Šauer (VŠE), Zuzana Drhová (MŽP), Lenka Daňková (Pavučina)

Finální materiál upravil:

Kolektiv pracovníků odboru všeobecného vzdělávání MŠMT